ISSN 2454-8596
www.vidhyayanaejournal.org
VIDHYAYANA
An International Multidisciplinary Research e-Journal

બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓ સિદ્ધિપ્રેરણાનો તુલનાત્મક અભ્યાસ

ડૉ. કંચન એસ. દુબે
સહા. પ્રાધ્યાપક
એસ.પી.કે.એમ. મહિલા બી.એડ્. કોલેજ
જેતપુર, રાજકોટ.

સોલંકી વનિતા પી.
શોધછાત્ર
સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી,
રાજકોટ.

સારાશ

આ શોધપત્રમા બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓની સિદ્ધિપ્રેરણાનો અભ્યાસ કરવામા આવ્યો હતો. વ્યકિતની ધ્યેય સિદ્ધિ સાથે સકળાયેલી પ્રેરણાને સિદ્ધિપ્રેરણા કહેવામા આવે છે. સિદ્ધિપ્રેરણા અ વ્યકિતના વિચારોની એવી તરાહ છે જેમા હમેશા કોઈપણ બાબત ઉત્તમ વધુ સારી રીતે અને વધુ ઝડપથી કઈ રીતે થઈ શકે તેમજ તેમા વિશિષ્ટ કે નવુ કેમ કરી શકાય એવા વિચારો સકળાયેલા છે. આમ, સિદ્ધિપ્રેરણા વ્યકિતના ઉચ્ચ ધ્યેય સાથે સકળાયેલુ આતરિકતત્વ છે. સિદ્ધિપ્રેરણા અને શિક્ષણ વચ્ચે ગાઢ સબધ છે. દરેક વ્યકિતમા સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવાની ઈચ્છા હોય છે અને તે ઉચ્ચ શિક્ષણ દ્વારા મેળવી શકે છે.

આમ, શિક્ષણ અને સિદ્ધિપ્રેરણા એકબીજા સાથે સકળાયેલા છે. આમ, બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓમા સિદ્ધિપ્રેરણાનો અભ્યાસ કરવામા આવ્યો હતો. પ્રયોજકે સિદ્ધિપ્રેરણાને આધારે આ અભ્યાસમા નીચે પ્રમાણે તારણો મેળવ્યા હતા.

૧. બી.એડ્. કક્ષામ અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓમા જાતિયતા અનુસાર પુરુષાં કરતા મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણા ઉચ્ચ જોવા મળી હતી.

૨. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓમા શહેરી અને ગ્રામ્ય વિસ્તાર પ્રમાણે પુરુષો કરતા મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણા ઉચ્ચ જોવા મળી હતી. પુરુષોની સિદ્ધિપ્રેરણા નિમ્ન જોવા મળી હતી. વિસ્તાર શહેરી અને ગ્રામ્ય અનુસાર પુરુષો અને મહિલાની સિદ્ધિપ્રેરણામા અતર જોવા મળ્યુ હતુ.

VIDHYAYANA

ચાવીરૂપ શબ્દો : બી.એડ્. કક્ષા, તાલીમાર્થી, સિદ્ધિપ્રેરણા

પ્રસ્તાવના :

વ્યકિતની ધ્યેયસિદ્ધિ સાથે સકળાયેલી પ્રેરણાને સિદ્ધિપ્રેરણા કહે છે. દરેક વ્યકિતમા પોતે કઈક હાસલ કરે, કઈક ઉચ્ચ ધ્યેય સિદ્ધ કરે તેવી અભિલાષા હોય છે. દરેક વ્યકિતમા આતરિક તત્વ હોય છે જેને ઢઢોળવાનુ હોય છે. બહાર લાવવાનુ હોય છે.

વ્યકિત એક ધ્યેય સિદ્ધ કર્યા બાદ તેનાથી થોડુ ઊંચુ ધ્યેય નકકી કરે તો તેને પણ તે પ્રાપ્ત કરી શકે છે. જો વ્યકિત પોતાનો આકાક્ષાસ્તર પોતાની શકિતને અનુરૂપ નકકી કરી તેને સિદ્ધ કરી શકે છ. સિદ્ધિપ્રેરણા વ્યકિતના ઉચ્ચ ધ્યેય સાથે સકળાયેલુ આતરિક તત્ત્વ છે.

વર્તમાન સમયમા ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરવા માટે સિદ્ધિપ્રેરણા ખૂબ જ જરૂરી છે. સિદ્ધિ પ્રેરિત વ્યકિત ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરા શકે છે. સમાજમા ઉચ્ચ સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકે છે. ઉચ્ચ ધ્યેય હાસલ કરી શકે છે. પ્રયોજકે સિદ્ધિપ્રેરણાને એક પ્રેરણાત્મક પાસુ ગણાવ્યુ છે તેમજ શિક્ષણ અને સિદ્ધિપ્રેરણા દ્વારા જ વ્યકિતનો વિકાસ સર્વાગી સાધી શકાય છે.

આમ, વ્યકિત સિદ્ધિપ્રેરણા દ્વારા જ ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. આમ, સિદ્ધિ પ્રેરિત વ્યકિત ઉચ્ચ ધ્યેય હાસલ કરી શકે છે.

અભ્યાસના હેતુઓ :

૧. બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓના જાતીયતા અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણાનો અભ્યાસ કરવો.

૨. બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓના વિસ્તાર અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણાનો અભ્યાસ કરવો.

અભ્યાસની ઉત્કલ્પના :

૧. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષો અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની જાતીયતા અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.

૨. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષો અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.

૩. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષો અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.

અભ્યાસના ચલ :

સ્વતત્ર ચલ તરીકે જાતીયતા અને વિસ્તાર લેવામા આવ્યા હતા. જેમા જાતીયતાની બે કક્ષાઓ પુરુષો અને મહિલાઓ લીધા હતા. વિસ્તાર તરીકે ગ્રામ્ય અને શહેરી લીધા હતા.

(૧) **સ્વતત્ર ચલ :**

જાતીયતા : પુરુષો, મહિલાઓ

વિસ્તાર : ગ્રામ્ય, શહેરી

પરતત્ર ચલ તરીકે સિદ્ધિપ્રેરણા લેવામા આવ્યુ હતુ.

(૨) **પરતત્ર ચલ :**

સિદ્ધિપ્રેરણા :

આતરવર્તી ચલ તરીકે આ પ્રમાણે લેવામા આવ્યા હતા.

(૩) **આતરવર્તી ચલ :**

કસોટીનુ નાવિન્ય, જૂથો વચ્ચેની આતરક્રિયા, સમકાલીન ઘટનાઓ, અન્ય દ્વારા મળતી મદદ.

વ્યાપવિશ્વ :

પ્રસ્તુત અભ્યાસમા પ્રયોજકે સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી સલગ્ન રાજકોટ જિલ્લાની ગુજરાતી માધ્યમની બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓમા સિદ્ધિપ્રેરણાનો અભ્યાસ કરવાનો હોવાની આ જિલ્લાની પસદગી બી.એડ્. કોલેજમાથી તાલીમાર્થીઓ પાસેથી આ ચલોની માહિતી મેળવવી જરૂરી હતી. આ માટે રાજકોટ જિલ્લામા આવેલ બી.એડ્. કોલેજના તાલીમાર્થીઓ પાસે રૂબરૂ જઈ નિયત સશોધનિકાઓમા માહિતી પ્રાપ્ત કરવામા આવી હતી. રાજકોટ જિલ્લામા વર્ષ ૨૦૧૭–૧૮ ના વર્ષ દરમિયાન બી.એડ્. કોલેજની સખ્યા ૨૯ હતી. વ્યાપવિશ્વમાથી નમૂનાની બી.એડ્. કોલજો આકસ્મિક પદ્ધતિથી વ્યાપવિશ્વની કુલ ૨૯ બી.એડ્. કોલેજમાથી ૧૨ બી.એડ્. કોલેજો નમૂનામા પસદ કરવામા આવી હતી. આ બી.એડ્. કોલેજોના દ્વિતીય સત્રના તમામ તાલીમાર્થીઓના પ્રયોગપાત્રતા તરીકે સમાવેશ કરવામા આવ્યો હતો.

નમૂના પસદગીની પદ્ધતિ :

સૌરાષ્ટ્રમા ગુજરાતી માધ્યમમા શિક્ષણ આપતી રાજકોટ જિલ્લાની તાલીમી સસ્થાઓનો સમાવેશ કર્યો હતો. તેમાથી અભ્યાસના નમૂના પસદગી કરવા માટે દરેક તાલીમી સસ્થાઓમાથી બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓની આકસ્મિક પસદગી કરવામા આવી હતી.

નમૂનો :

નમૂનામા સમાવિષ્ટ ૧૨ બી.એડ્. કોલેજોમાથી જાતીયતા અને વિસ્તારના ચલ પ્રમાણે તાલીમાર્થીઓની સખ્યા ૪૮૯ મળવા પામેલ હતી. જે નમૂનામા સમાવેશ કરવામા આવી હતી.

ઉપકરણ :

માહિતી એકત્રીકરણ માટે પ્રયોજકે બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓમા સિદ્ધિપ્રેરણા માટે આર. એસ. પટેલ રચિત ' સિદ્ધિપ્રેરણા માપદડ' ઉપકરણનો ઉપયોગ કરવામા આવ્યો હતો.

સશોધન પદ્ધતિ :

પ્રયોજકે સર્વેક્ષણ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કર્યો હતો.

માહિતી પૃથક્કરણ અને અર્થઘટન :

બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓનુ સિદ્ધિપ્રેરણાનો અભ્યાસ ચકાસવા પ્રયોજકે, જાતીયતા અને વિસ્તારના સદર્ભમા કરવામા આવ્યો હતો અને તેની મદદથી જરૂરી માહિતી પ્રાપ્ત કરવામા આવી હતી. કમ્પ્યૂટર પર SPSS સોફ્ટવેર દ્વારા જાતીયતા અને વિસ્તાર જેવા ચલો માટે ટી–મૂલ્યોનો ઉપયોગ કરવામા આવ્યો હતો. આ ટી–મૂલ્યની મદદથી જે તે જૂથોની સરાસરીઓ વચ્ચેની સાર્થકતા તપાસવામા આવી હતી. જે નીચે પ્રમાણે છે.

૧ બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષો અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની જાતીયતા અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.

બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષો અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની જાતીયતા અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના પ્રાપ્તાકોની સરાસરી, પ્રમાણવિચલન તથા ટી–મૂલ્ય તેમજ ટી–મૂલ્યની સાર્થકતા સારણી ૧ મા દર્શાવેલ છે.

સારણી ૧

જાતીયતા અનુસાર તાલીમાર્થીઓની સિદ્ધિપ્રેરણાની કસોટી પરના પ્રાપ્તાકોની સરાસરી, પ્રમાણ–વિચલન અને ટી–મૂલ્ય

ક્રમ	ઉપકરણ	જાતીયતા	પાત્રોની સખ્યા	સરાસરી	પ્રમાણ વિચલન	ટી–મૂલ્ય
૧	સિદ્ધિપ્રેરણા	પુરુષો	૧૭૩	૩૦.૨૮	૧૩.૬૧૨	–૪.૦૮૪*
		મહિલાઓ	૩૧૬	૩૫.૪૦	૧૩.૦૨૮	

* ૦.૦૧ કક્ષાએ સાર્થક છે.

નોંધ : દ્વિપુચ્છી કસોટીની સાર્થકતા કક્ષા ૦.૦૧ કક્ષા માટે ટી–મૂલ્ય ૨.૫૮ અને ૦.૦૫ કક્ષા માટે ટી–મૂલ્ય ૧.૯૬ હોવુ જોઈએ.

પરતુ અહી ટી–મૂલ્ય –૪.૦૮૪ મળ્યુ હોવાથી ૦.૦૧ કક્ષાએ પણ સાર્થક છે. તેથી શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે.

*૦.૦૧ કક્ષાએ સાર્થક છે.

સારણી ૧ નુ અવલોકન કરતા ખ્યાલ આવે છે કે બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓની કુલ સખ્યા ૪૮૯ હતી. જેમા જાતીયતા અનુસાર પુરુષોની સખ્યા ૧૭૩ હતી અને મહિલાઓની સખ્યા ૩૧૬ હતી. તેના સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના પ્રાપ્ત કરેલ પ્રાપ્તાકોની સરાસરી અનુક્રમે ૩૦.૨૮ અને ૩૫.૪૦ હતી. તથા પ્રમાણવિચલન અનુક્રમે ૧૩.૬૧૨ અને ૩૫.૪૦ હતુ. આથી અભ્યાસની શૂન્ય ઉત્કલ્પના બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષો અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની જાતીયતા અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય. આ ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી માટેનુ ટી–મૂલ્ય –૪.૦૮૪ હતુ. જે ૦.૦૧ કક્ષાએ સાર્થક છે. તેથી શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે.

આ પરથી ફલિત થાય છે કે, બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓમા જાતીયતા અનુસાર પુરુષો કરતા મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણા ઉચ્ચ જોવા મળી હતી. પુરુષોની સિદ્ધિપ્રેરણા નિમ્ન જોવા મળી હતી. જાતીયતા અનુસાર પુરુષ અને મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણામા અતર જોવા મળેલ હતુ.

૨. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.

બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના પ્રાપ્તાકોની સરાસરી, પ્રમાણવિચલન તથા ટી–મૂલ્ય તમજ ટી–મૂલ્યની સાર્થકતા – સારણી ૨ મા દર્શાવેલ છે.

સારણી ૨

વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર તાલીમાર્થીઓની સિદ્ધિપ્રેરણાની કસોટી પરના પ્રાપ્તાકોની સરાસરી, પ્રમાણ–વિચલન અને ટી–મૂલ્ય

ક્રમ	ઉપકરણ	વિસ્તાર	જાતીયતા	પાત્રોની સખ્યા	સરાસરી	પ્રમાણ વિચલન	ટી–મૂલ્ય
૧	સિદ્ધિપ્રેરણા	શહેરી	પુરુષો	૧૨૪	૩૦.૨૯	૧૪.૩૧૧	–૨.૭૧૬*
			મહિલાઓ	૨૧૪	૩૪.૩૫	૧૨.૫૬૫	

* ૦.૦૧ કક્ષાએ સાર્થક છે.

નોધ : દ્વિપુચ્છી કસોટીની સાર્થકતા કક્ષા ૦.૦૧ કક્ષા માટે ટી–મૂલ્ય ૨.૫૮ અને ૦.૦૫ કક્ષા માટે ટી–મૂલ્ય ૧.૯૬ હોવુ

જોઈએ.

પરતુ અહી ટી–મૂલ્ય –૨.૭૧૬ મળ્યુ હોવાથી ૦.૦૧ કક્ષાએ પણ સાર્થક છે. તેથી શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે.

*૦.૦૧ કક્ષાએ સાર્થક છે.

સારણી ૨ નુ અવલોકન કરતા ખ્યાલ આવે છે કે બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓની કુલ સખ્યા ૪૮૯ હતી. જેમા શહેરી વિસ્તાર અનુસાર પુરુષોની સખ્યા ૧૨૪ હતી અને મહિલાઓની સખ્યા ૨૧૪ હતી. તેના સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના પ્રાપ્ત કરેલ પ્રાપ્તાકોની સરાસરી અનુક્રમે ૩૦.૨૯ અને ૩૪.૩૫ હતી તથા પ્રમાણ વિચલન અનુક્રમે ૧૪.૩૧૧ અને ૧૨.૫૬૫ હતુ. આથી અભ્યાસની શૂન્ય ઉત્કલ્પના બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.

આ ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી માટેનુ ટી–મૂલ્ય ૨.૭૧૬ પ્રાપ્ત થયુ હતુ. જે ૦.૦૧ કક્ષાએ પણ સાર્થક છે. તેથી શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે.

આ પરથી ફલિત થાય છે કે, બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓ વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર પુરુષ કરતા મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણા ઉચ્ચ જોવા મળી હતી. પુરુષોની સિદ્ધિપ્રેરણા નિમ્ન જોવા મળતી હતી. વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર પુરુષ અને મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણામા અતર જોવા મળ્યુ હતુ.

૩. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.

બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના પ્રાપ્તાકોની સરાસરી, પ્રમાણવિચલન તથા ટી–મૂલ્ય તમજ ટી–મૂલ્યની સાર્થકતા – સારણી ૩ મા દર્શાવેલ છે.

સારણી ૩

વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર તાલીમાર્થીઓની સિદ્ધિપ્રેરણાની કસોટી પરના પ્રાપ્તાકોની સરાસરી, પ્રમાણ–વિચલન અને ટી–મૂલ્ય

ક્રમ	ઉપકરણ	વિસ્તાર	જાતીયતા	પાત્રોની સખ્યા	સરાસરી	પ્રમાણ વિચલન	ટી–મૂલ્ય
૧	સિદ્ધિપ્રેરણા	ગ્રામ્ય	પુરુષો	૪૯	૩૦.૨૭	૧૧.૭૯૮	–૩.૨૦૭*
			મહિલાઓ	૧૦૨	૩૭.૬૦	૧.૭૫૩	

* ૦.૦૧ કક્ષાએ સાર્થક છે.

ISSN 2454-8596
www.vidhyayanaejournal.org
An International Multidisciplinary Research e-Journal

નોધ : દ્વિપુચ્છી કસોટીની સાર્થકતા કક્ષા ૦.૦૧ કક્ષા માટે ટી–મૂલ્ય ૨.૫૮ અને ૦.૦૫ કક્ષા માટે ટી–મૂલ્ય ૧.૯૬ હોવુ જોઈએ.

પરતુ અહી ટી–મૂલ્ય –૩.૨૦૭ મળ્યુ હોવાથી ૦.૦૧ કક્ષાએ પણ સાર્થક છે. તેથી શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે.

*૦.૦૧ કક્ષાએ સાર્થક છે.

સારણી ૩ નુ અવલોકન કરતા ખ્યાલ આવે છે કે બી.એડ્. કક્ષાના તાલીમાર્થીઓનો કુલ સખ્યા ૪૮૯ હતી. જેમા વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર પુરુષોની સખ્યા ૪૯ હતી અને મહિલાઓની સખ્યા ૧૦૨ હતી. તેના સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના પ્રાપ્ત કરેલ પ્રાપ્તાકોની સરાસરી અનુક્રમે ૩૦.૨૭ અને ૩૭.૬૦ હતાં તથા પ્રમાણ વિચલન અનુક્રમે ૧૧.૭૯૮ અને ૧૩.૭૫૩ હતુ. આથી અભ્યાસની શૂન્ય ઉત્કલ્પના બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓની વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર સિદ્ધિપ્રેરણા કસોટી પરના સરાસરી પ્રાપ્તાકો વચ્ચે કોઈ સાર્થક તફાવત નહી હોય.

આ ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી માટેનુ ટી–મૂલ્ય –૩.૨૦૭ પ્રાપ્ત થયુ હતુ. જે ૦.૦૧ કક્ષાએ પણ સાર્થક છે. તેથી શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે.

આ પરથી ફલિત થાય છે ક, બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓમા વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર પુરુષ કરતા મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણા ઉચ્ચ જોવા મળી હતી. પુરુષોની સિદ્ધિપ્રેરણા નિમ્ન જોવા મળતી હતી. વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર પુરુષ અને મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણામા અતર જોવા મળ્યુ હતુ.

તારણો : પ્રસ્તુત શોધપત્રમા અતે પ્રયોજકોને આ પ્રમાણેના તારણો મળ્યા હતા.

૧. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓમા જાતીયતા અનુસાર પુરુષ કરતા મહિલાની સિદ્ધિપ્રેરણા ઉચ્ચ જોવા મળી હતી. પુરુષોની સિદ્ધિપ્રેરણા નિમ્ન જોવા મળી હતી. અનુકૂલન સમાન જોવા મળ્યુ હતુ. જાતીયતા અનુસાર પુરુષ અને મહિલાના સિદ્ધિપ્રેરણામા અતર જોવા મળ્યુ હતુ.

૨. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓ વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર પુરુષ કરતા મહિલાની સિદ્ધિપ્રેરણા ઉચ્ચ જોવા મળી હતી. પુરુષોની સિદ્ધિપ્રેરણા નિમ્ન જોવા મળી હતી. અનકૂલન સમાન જોવા મળ્યુ હતુ. વિસ્તાર (શહેરી) અનુસાર પુરુષ અને મહિલાના સિદ્ધિપ્રેરણામા કોઈ અતર જોવા મળ્યુ હતુ.

૩. બી.એડ્. કક્ષામા અભ્યાસ કરતા પુરુષ અને મહિલા તાલીમાર્થીઓ વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર પુરુષ કરતા મહિલાની સિદ્ધિપ્રેરણા ઉચ્ચ જોવા મળી હતી. પુરુષોની સિદ્ધિપ્રેરણા નિમ્ન જોવા મળી. અનુકૂલન સમાન જોવા મળ્યુ હતુ. વિસ્તાર (ગ્રામ્ય) અનુસાર પુરુષ અને મહિલાના સિદ્ધિપ્રેરણામા અતર જોવા મળ્યુ હતુ.

નિષ્કર્ષ :

આ બદલતા સમાજમા પુરુષ અને મહિલાની સિદ્ધિપ્રેરણાની સરખામણીમા વિસ્તાર કોઈપણ હોય શહેરી કે ગ્રામ્ય મહિલાઓની સિદ્ધિપ્રેરણા જ ઉચ્ચ જોવા મળે છે તેની સરખામણીએ પુરુષોની સિદ્ધિપ્રેરણા નિમ્ન જોવા મળે. આ બદલતા કન્યા કેળવણી, સ્ત્રી શિક્ષણનુ સ્તર ઊંચુ જોવા મળે છે. માટે વિસ્તાર ગ્રામ્ય કે શહેરી પ્રમાણે મહિલા અને પુરુષની સિદ્ધિપ્રેરણામા અતર જોવા મળે છે.

સદભૂસૂચિ :

– ઉચાટ ડી.એ. (૧૯૯૮) સશોધન વિમશ : રાજકોટ. યુ.જી.સી. અને એસાઈમેન્ટ ગ્રાન્ટ અન્વયે પ્રકાશિત.

– દેસાઈ એચ. જી. અને દેસાઈ કે.જી. (૧૯૯૭). સશોધન પદ્ધતિઓ અને પ્રવિવિધઓ (છઠ્ઠી આવૃતિ), યુનિવર્સિટી ગ્રથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

– ઉચાટ ડી.એ. (૨૦૦૪). માહિતી પર સશોધન વ્યવહારો : રાજકોટ.

– મોલિયા એમ.એસ. (૨૦૦૫). શૈક્ષણિક સશોધનના ક્ષેત્રો, રાજકોટ.

– શાહ, ડી.બી. (૨૦૦૪). શૈક્ષણિક સશોધન, યુનિવર્સિટી ગ્રથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.